

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Revt 143/14-2

REPUBLIKA HRVATSKA
R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Davorke Lukanovnić-Ivanišević predsjednice vijeća, dr. sc. Jadranka Juga člana vijeća, Đure Sesse člana vijeća i suca izvjestitelja, Mirjane Magud članice vijeća i Željka Šarića člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Z. b. d.d., OIB: ..., Z., kojeg zastupa punomoćnik R. T., odvjetnik iz Odvjetničkog ureda T. i p. d.o.o. Z., protiv tuženika B. d.d., OIB: ..., S., kojeg zastupa punomoćnik T. K., odvjetnik u S., radi utvrđenja, povodom revizije tužitelja protiv rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6835/12-5 od 11. veljače 2014., kojom je djelomično potvrđeno i djelomično preinačeno rješenje Trgovačkog suda u Rijeci, Stalna služba u Pazinu poslovni broj P-496/11-17 od 5. lipnja 2012., u sjednici održanoj 4. ožujka 2015.,

r i j e š i o j e:

Ukida se rješenje Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6835/12-5 od 11. veljače 2014. i rješenje Trgovačkog suda u Rijeci, Stalne službe u Pazinu poslovni broj P-496/11-17 i predmet se vraća tom sudu na ponovni postupak.

O troškovima sastava revizije odlučit će se konačnom odlukom.

Obrazloženje

Rješenjem suda prvog stupnja riješeno je:

„I Odbacuje se tužba u ovoj pravnoj stvari.

II Nalaže se tužitelju da tuženiku u roku od osam dana naknadi trošak ovog postupka u iznosu od 27.349,60 kuna, dok se u preostalom dijelu, za iznos od 550.250,40 kuna, zahtjev tuženika za naknadu troškova ovog postupka odbija kao neosnovan.

III Otkazuje se ročište za glavnu raspravu koje je zakazano za 14. lipnja 2012. godine u 10,00 sati.“

Rješenjem suda drugog stupnja riješeno je:

„I. Djelomično se odbija tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Rijeci, Stalna služba u Pazinu poslovni broj P-496/11-17 od 5. lipnja 2012. u točki I. izreke i u dijelu točke II. izreke u kojem je naloženo tužitelju da tuženiku naknadi trošak ovog postupka u iznosu od 27.349,60 kn.

II. Djelomično se odbacuje tužiteljeva žalba podnesena protiv rješenja Trgovačkog suda u Rijeci, Stalne službe u Pazinu poslovni broj P-496/11-17 od 5. lipnja 2012. u dijelu točke II. izreke u kojem je odbijen kao neosnovan zahtjev tuženika za naknadu troškova postupka u iznosu od 550.250,40 kn, te u točki III. izreke rješenja kao nedopuštena.“

Protiv dijela rješenja suda drugog stupnja kao pod I. izreke te odluke kojom je odbijena žalba tužitelja i potvrđeno rješenje suda prvog stupnja kojim je odbačena tužba tužitelja (kao pod I. izreke suda prvog stupnja) reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava podnosi tužitelj.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija je osnovana.

Sukladno odredbi čl. 392.a st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08 i 57/11 - dalje: ZPP) koji se primjenjuje na one postupke u kojima je drugostupanjska presuda donesena nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 57/11), a u skladu s odredbom čl. 53. st. 4. tog Zakona ovaj sud ispituje pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i samo u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

Predmet postupka u ovoj parnici je zahtjev tužitelja „Z. b.“ d.d. kao stečajnog vjerovnika u stečajnom postupku koji se vodi protiv stečajnog dužnika „H. g.“ d.d. da se utvrdi da tuženi „B.“ d.d. S. nema pravo na namirenje tražbine trećeg reda prvenstva iz iznosa dobivenog prodajom nekretnine upisane u zemljišne knjige Općinskog suda u Bujama upisane u zk. ul. br. 2402 k.o. N. i to k. č. br. 331 preko iznosa od 6.505.926,79 kuna koji iznos predstavlja glavicu i kamatu obračunatu za posljednje tri godine do donošenja rješenja o dosudi predmetne nekretnine kupcu.

Na put parnice radi utvrđenja koje tužitelj traži u ovom postupku tužitelj je upućen pravomoćnim rješenjem suda prvog stupnja broj St-36/06 od 6. rujna 2007. (list 20-22 spisa) kojim je odlučeno kako slijedi:

„I. Utvrđuje se da je Općinski sud u Bujama u izvršnom postupku pod poslovnim brojem I-1204/95 prodao k.č.b broj 331 k.o. N., Hotel klub R. u N., upisanu u zk. ul. 2404 k.o. N. prodao za kupovninu u iznosu od 17.689.771,00 kuna.

II. Nakon isplate troškova izvršnog postupka po rješenju poslovni broj I-1204/95-134 od 19. siječnja 2006. godine Općinski sud u Bujama je proslijedio ovom stečajnom sudu preostalu kupovninu u iznosu od 16.675.152,95 kuna.

III. Iz iznosa kupovnine u visini od 16.675.152,95 kuna dobivene prodajom k.č. broj 331 k.o. N., Hotel klub R. u N., upisanu u zk. ul. 2402 k.o. N.:

A.1. izdvaja se u stečajnu masu stečajnog dužnika H. G. d.d. u stečaju U.: temeljem odredbe čl. 170. st. 1. Stečajnog zakona iznos od 884.488,55 kuna.

B. namiruje se:

1.1. vjerovnik Z. B. d.d. Z. za glavnice u iznosu od 46.000,00 kuna.

1.2. vjerovnik E. Z. d.o.o. Z. za glavnice u iznosu od 30.433,75 kuna

1.3. odbija se zahtjev E. Z. d.o.o. Z. za namirenje kamata u iznosu od 244.048,77 kuna.

1.4. vjerovnik Z. d.d. Z., koji je vjerovniku B. d.d. S. osporio tražbinu u iznosu od 77.367.379,04 kune, upućuje se u odnosu na osporeni iznos na parnicu, s time da je dužan dokazati da je pokrenuo parnicu u roku od 15 dana od primitka prijepisa ovog rješenja.

Ako vjerovnik Z. B. d.d. Z. koji je upućen na parnicu u dodijeljenom roku ne dokaže da je parnicu pokrenuo, smatrat će se da tražbina nije osporena.

IV. O potraživanjima ostalih vjerovnika te o eventualnom upućivanju u parnicu glede osporavanja potraživanja ostalih vjerovnika odlučit će se naknadno, nakon pravomoćnog dovršetka parnice iz točke III. B. 1.4. izreke ovog rješenja.

V. Donošenje rješenja o namirenju vjerovnika B. d.d. S., čija je tražbina osporena, odgađa se do završetka parnice iz točke III. B. 1.4. izreke.

VI. Odbija se zahtjev za namirenje vjerovnika N. d.d. u stečaju Z..“.

Nadalje iz stanja spisa i utvrđenja sudova nižeg stupnja slijedi da je sud prvog stupnja rješenjem St-35/06 od 12. studenoga 2010. koje je potvrđeno rješenjem suda drugog stupnja Pž-358/11 od 18. listopada 2011. odlučio kako slijedi:

„I Nakon što je od iznosa kupovnine od 16.675.152,95 kn, dobivene prodajom nekretnine oznake k.č.br. 331 k.o. N., temeljem pravomoćnog dijela rješenja Trgovačkog suda u Pazinu, posl. br. St-35/06-308 od 07. rujna 2007. godine isplaćen ukupan iznos od 960.922,30 kn, za raspodjelu je preostao iznos od 15.714.230,65 kn.

II Od preostalog iznosa kupovnine, od 15.714.230,65 kn, namiruje se tražbina vjerovnika B. d.d. S. s osnove ugovornih kamata u iznosu od 737.528,41 kn, te zateznih kamata u iznosu od 8.186.177,76 kn, odnosno ukupno 8.923.706,17 kn.

III Od cjelokupnog preostalog iznosa kupovnine, od 6.790.524,48 kn, namiruje se tražbina vjerovnika B. d.d. S. za dio glavnice.“

Sudovi nižeg stupnja temeljem ovog rješenja od 12. studenoga 2010. zaključuju da je odlučeno o raspodjeli ostvarene kupovnine i da stoga tužitelj ne može s uspjehom tuženiku osporavati pravo na namirenje iz iznosa kupovine, pa kako se radi o presuđenoj stvari, da je tužbu tužitelja valjalo odbaciti sukladno odredbi čl. 333. st. 2. ZPP-a.

Ovaj stav sudova nižeg stupnja nije pravilan.

Prema odredbi čl. 111. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 - dalje: OZ) sud u načelu upućuje u parnicu onu osobu koja osporava tražbinu.

Prema stavku 3. istog članka propisano je da će sud odgoditi donošenje rješenja o namirenju osobe čija je tražbina osporena do završetka parnice, ako soba koja je osporila tražbinu učini vjerojatnim postojanje razloga za osporavanje.

U ovoj parnici osoba koja osporava tražbinu je tužitelj, a osoba čija se tražbina osporava i kojoj je izvršeno namirenje je tuženik.

Iznimno, sud može donijeti rješenje o namirenju usprkos postojanju parnice ako bi osoba čija se tražbina namiruje položila jamčevinu kako to slijedi iz odredbe čl. 111. st. 3. OZ-a.

Iz odredbe st. 5. čl. 111. OZ-a smatrat će se da tražbina nije osporena ako osoba koja je upućena na put parnice ne dokaže da je parnicu pokrenula, dakle smatrat će se da nema spora o tome ima li osoba čije bi se tražbina trebala osporavati pravo na namirenje.

Drugim riječima ako je parnica pokrenuta, tada je postojanje tražbine sporno što slijedi i iz odredbe st. 6. čl. 111. OZ-a kojom je propisano da presuda donesena u parnici o osporenoj tražbini, dakle u parnici u kojoj se kao i u ovoj parnici traži utvrđenje da tuženik nema pravo namirenja svoje tražbine preko određenog iznosa, djeluje protiv ovršenika i svih vjerovnika.

Dakle, kada je pokrenuta parnica na koju je ovdje tužitelj upućen rješenjem suda prvog stupnja, tada između stranaka postoji spor o postojanju tražbine i to sporno pitanje može se razriješiti samo u toj parnici, a ne u bilo kojem drugom postupku pa i kada se radi o postupku iz kojeg rješenje o upućivanju u parnicu potječe.

Odredbom čl. 333. st. 2. ZPP-a određeno je sudu da je dužan tijekom cijelog postupka po službenoj dužnosti paziti je li stvar pravomoćno presuđena, i ako utvrdi da je parnica među istim strankama pokrenuta o zahtjevu o kojem je pravomoćno odlučeno, odbacit će tužbu.

Kako je sud prvog stupnja donio rješenje o namirenju u stečajnom postupku izvan parničnog postupka, u trenutku kada već egzistira parnica u kojoj se po pravilima parničnog postupka uz uvažavanje svih načela parničnog postupka odlučuje o tužbi kojom se traži da se utvrdi da tuženik nema pravo na namirenje, to se po ocjeni ovog suda ne može smatrati da rješenje o namirenju ima značaj presuđene stvari u smislu odredbe čl. 333. st. 2. ZPP-a.

Kako su sudovi pogrešno primijenili odredbu čl. 332. st. 2. ZPP-a time su počinili bitnu povredu postupka iz čl. 354. st. 1. ZPP-a pa je slijedom toga valjalo ukinuti oba rješenja sudova nižeg stupnja i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovni postupak sukladno odredbi čl. 400. u svezi s čl. 399. i čl. 394. ZPP-a.

U nastavku postupka sud će odlučiti o osnovanosti tužbenog zahtjeva i potom donijeti novu na zakonu osnovanu odluku.

Odluka o trošku donesena je na temelju odredbe čl. 166. ZPP-a.

Zagreb, 4. ožujka 2015.

Predsjednica vijeća:
Davorka Lukanović-Ivanišević, v.r.